

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
VETERİNER FAKÜLTESİ
VETERİNER PROGRAMI
DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı	Hayvan Islahı								
Ders Kodu	VET413		Ders Düzeyi		Lisans				
AKTS Kredi	2	İş Yükü	50 (Saat)	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı	Çiftlik hayvanı türlerinde genetik yapının iyileştirilmesi yöntemlerini öğretmek. Bulunulan bölgeye uygun, verimliliği yüksek genotipteki hayvanların elde edilmesine yönelik bilgilerin öğretilmesi								
Özet İçeriği	Fenotip, genotip, çevre kavramı, fenotipik ve genetik korelasyon, kalıtım derecesi, tekrarlama derecesi, genetik ilerleme, seleksiyon yöntemleri, saf yetiştirme, akrabalı yetiştirme, akrabalık ve kan yakınlığı katsayısı, akrabalık dışı yetiştirme, çevirme melezlemesi, kombinasyon melezlemesi, kullanma melezlemesi.								
Staj Durum	Yok								
Öğretim Yöntemleri	Anlatım (Takrir), Bireysel Çalışma								
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)									

Ders Koşulları

Ön Koşul	VET201&VET202&VET203&VET204&VET205&VET206&VET207&VET208&VET209&VET210&VET211&VET212&VET213&VET214&VET215&VET218&VET217&VET101&VET102&VET103&VET104&VET105&VET106&VET107&VET108&VET109&VET110&VET111&VET220
----------	--

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	60

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	Alpan, O. (1989): Hayvan Islahında Genetik Esaslar, Uygulamalar ve Populasyon Genetiği. Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Teksir No: 20, Ankara.
2	Kumlu, S., (2003): Hayvan Islahı. Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri M., Ankara.
3	Ewens J. W. (2004): Mathematical Population Genetics I. Theoretical Introduction
4	Halliburton R., (2004): Introduction to Population Genetics.
5	Bourdon, M. R. (2000) Understanding Animal Breeding. Second ed. Prentice Hall, upper Saddle River, New Jersey
6	Willis, B. M. (1991): Dalton's Introduction to Practical Animal Breeding. Third ed. Oxford Blackwell Scientific Publications. London
7	Zöldag, L. (2008): Veterinary Genetics and Animal Breeding. A/3 Ltd 1077 Budapest

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Hayvan ıslahının tanımı, amacı ve önemi, fenotip, genotip ve çevre kavramları,
2	Teorik	Fenotipik ve genotipik varyasyon, fenotipik ve genotipik varyans unsurları, genotip-çevre interaksiyonu
3	Teorik	Kalıtım derecesi, kalıtım derecesinin ıslah açısından önemi ve özellikleri, kalıtım derecesinin hesaplanması
4	Teorik	Seleksiyon, seleksiyonun ıslaha etkisi, genetik ilerleme, generasyon süresi, seleksiyon üstünlüğü, genetik ilerlemenin hesaplanması
5	Teorik	Genetik ilerlemenin tahmin edilmesi, genetik ilerlemeyi etkileyen faktörler, seleksiyon entansitesi, seleksiyon platosu, genetik ilerlemenin yükseltilmesi imkanları.
6	Teorik	Tekrarlama derecesi, gerçek verim kabiliyeti, tekrarlama derecesinin hesaplanması, tekrarlama derecesinin ıslah ve yetiştiricilik bakımından önemi
7	Ara Sınav (Vize)	Ara sınav
8	Teorik	Fenotipik (bireysel) seleksiyon, pedigrisi seleksiyonu, familya ortalamasına göre seleksiyon. Familya seleksiyonu, kardeş verimlerine göre seleksiyon, familya içi seleksiyon, kombine seleksiyon
9	Teorik	Yavruların fenotipik değerlerine göre seleksiyon (progeny test)
10	Teorik	Fazla sayıda karakterin birlikte seleksiyonu, fenotipik ve genetik korelasyonlar, korelasyon katsayısı, regresyon katsayısı hesaplamaları
11	Teorik	Dolaylı seleksiyon, sıra ile (texel) seleksiyon, bağımsız ayıklama seviyeleri (baraj yöntemi) seleksiyonu, İndeks yöntemine göre seleksiyon

12	Teorik	Sığırcılıkta boğaların seleksiyon yöntemleri, genetik ıslahın hızını ve başarısını etkileyen faktörler
13	Teorik	Saf yetiştirme, akrabalı yetiştirme, akrabalık ve kan yakınlığı katsayısı, akrabalık dışı yetiştirme
14	Teorik	Çevirme melezlemesi, kombinasyon melezlemesi, kullanma melezlemesi
15	Teorik	Türkiye'de çiftlik hayvanlarında yapılmış ıslah çalışmaları ve sonuçları
16	Dönem Sonu Sınavı (Final)	Yarıyıl sonu sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yükü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yükü
Kuramsal Ders	14	0	2	28
Ödev	1	0	10	10
Ara Sınav	1	3	2	5
Dönem Sonu Sınavı	1	5	2	7
Toplam İş Yükü (Saat)				50
Yuvarla [Toplam İş Yükü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				2

*25 saatlik iş yükü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Hayvan ıslahının hayvancılığın gelişimindeki önemi kavrar.
2	Hayvan ıslahı çalışmalarında kullanılan parametrelerin neler olduğunu ve bunların nasıl elde edildiğini bilir.
3	Öğrendiği temel bilgiler ile ileride bu konuda çalışacak ise gerekli alt yapıya sahip olmuş olur.
4	Seleksiyon yöntemlerini öğrenerek, görev alacağı hayvancılık işletmelerinde yada ıslah çalışmalarında bu konuda gerekli çalışmaları yapabilir.
5	Yetiştirme yöntemlerini öğrenerek mevcut genotipik yapıların geliştirilerek devam ettirilmesi yada yeni genetik kombinasyonların nasıl oluşturulabileceği konusunda yeterli donanıma sahip olur.

Program Çıktıları (Veteriner Programı)

1	Öncelikli olarak çiftlik hayvanları olmak üzere hayvanların anatomik yapısını, doku ve organların yapı ve işleyişini, fizyolojik mekanizmalarını bilir.
2	Teorik ve uygulama bilgi donanımı sayesinde klinik, poliklinik, acil klinik uygulamalarını başarılı şekilde yapar
3	Değişik muayene tekniklerini uygulayarak hastalıkların teşhisini yapar.
4	Klinik muayene bulguları ile laboratuvar bulgularını birlikte yorumlayarak hastalıklara tanı ve ayırıcı tanı yapar.
5	Mikrobiyel, viral, paraziter, metabolik vb hastalıkları başarılı şekilde sağlar.
6	Hayvanlarda temel cerrahi girişimler yapar.
7	Her türlü doğum olayına başarılı şekilde müdahale eder.
8	Suni tohumlamanın temel ilkelerini bilir ve uygular.
9	Tanı ve ayırıcı tanı için gerektiğinde nekropsi uygular ve patolojik değerlendirme yapar.
10	Koruyucu hekimlik uygulamalarını bilip uygular.
11	Veteriner halk sağlığı ve gıda güvenliği konularında gerekli uygulamaları yapar.
12	Çiftlik hayvanlarında değişik türlere ait ırkları morfolojik ve fizyolojik olarak tanıır.
13	Çiftlik hayvanlarında bakım-yönetim uygulamalarını bilir, bir hayvancılık işletmesinin sorumluluğunu üstlenebilir.
14	Çiftlik hayvanları için rasyon hazırlar.
15	Hayvancılık işletmelerinde yemleme ve besleme programları düzenler.
16	Veteriner hekimlik mevzuatını bilir ve düzenler.
17	Hayvan refahı ve hakları konularındaki yasal düzenlemeleri bilir ve uygular.
18	Kazandığı donanımlar ile mesleğini uygularken bilimsel ve mesleki etik ilkeleri gözetir.
19	Veteriner hekimliğin tüm uygulama ve çalışma alanlarında başarılı şekilde görev yapar.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5
PÇ1	2				
PÇ11	2				
PÇ12	2	3	3	4	3
PÇ13	2	4	4	5	5
PÇ17					2
PÇ19	2	3	3	4	4

